

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

tane Setomaa põhjavärv

amine parvega, nüüd saab ka bussiga või jala. Ajaloolisel pildil olevad majad on igal juhul säilinud. 4 x foto Igor

OTTO JA VIRVE NARUSK.

majandusharu on suviste püügikeeldudega sisuliselt välja su-retatud. «On vaid üks venelaste seltskond, kes valge null-neljaga käivad. Nemad on väga tõsised tegijad,» ütleb ta. Võõpsus on veel olemas Kalurite Selts, mida veab külavanem Vladimir Kondratjev.

Vastupidiselt kalapüügile siiani veel säilinud traditsiooniline sibulakasvatuse võib suure tõenäosusega vihjata kasvataja rahvusele. «Sisuliselt saab tõesti selle järgi kindlaks teha. Si-bul on venelastele kuidagi alati tähtis olnud,» ütlevad kui ühest suust Võõpsu vana munakivisillutisega peatänava ääres elavad Otto ja Virve Narusk.

Naruskite pere on ühtviisi nii põlised pedagoogid kui põlised Võõpsu elanikud. «Kol-kapatriodid,» ütleb Otto, kes on sündinud ning üles kasvanud paralleeltänavas. Praegu-ne elukoht on abikaasa Virve sünnikodu.

Aktiivne kultuurielu

Võõpsust eemal on nad elanud vaid tudengiajal. Õpetaja-karjääri alustasid mõlemad majas, mille küljeseinas ilutseb praegu Coca-cola reklaam ning kunagi oli seal 6-klassiline kool. «Meil oli ju isegi kaks kooli,» ütleb Virve, täpsustades kohe, et teine kooli oli üle-jõe Võõpsus Setomaa poolel.

OLAVI RUITLANE

Seda, kuidas põlised Võõpsu liina elanikud oma alevil ja teisel pool jõge asuval külal vahet teevad, on raske mitte tähele panna. Võõpsu küla on nende juttudes otsekui teine maailm — mingi kauge planeet, kus kõik on teistmoodi ja võõras. Otto Narusk meenutab naer-rulsui koguni talviseid jäälahin-guid, mida teise kalda poistega peeti. Siis oli ta mõistagi ainult põlvepikkune poisike.

Kuni 1946. aastani ühendas kahte jõekallast vaid parv. See-tõttu oli alevi ja küla vaheline suhtlus logistilistel põhjustel küllaltki raskendatud. Suurem ühtsus tekkis Otto kinnitusel siis, kui Setomaa poole küla

kool kokku kuivas ning lap-sed hakkasid liina poole ühises koolis käima.

Siis suundus ka Otto Narusk neljaks aastaks Värska koo-li füüsikaõpetajaks. Hiljem on nad abikaasa Virvega õpetanud Rāpinas ning koolitanud Seto-maalgi tuntud lapsepõlvõpru — geniaalset väänikut Aapo Il-vest ja alati korralikku Urmas Klaasi.

Mõistagi hoiab Naruskite pere kätt kohalikul kultuuri-elu pulsil. Aleviku Seltsingus on peale nende ja raamatu-kogu juhataja Lea Saarema ka aktiivne eestvedaja Svetlana Hrabrova. Üheskoos näeb neid Rāpina valla Võõpsut esinda-des paljudel fotodel. «Ärge te arvake, et meil siin midagi ei toimu!» korrutab Virve ning loetleb tõestuseks kõik kohalikud sündmused, alates jõulu-vanaga näärpeost, kuni Seto-maal tuntud pillimehe Toomas Valgu saatel möödunud nais-tepäeva ja hiljutise folkloori-kontserdini Rodnoi Raspevi eestvõttel.

Nii et pole see Võõpsu üld-segi koht, kus midagi ei toi-mu. Võõpsu on city, nagu ütleb sirgeldis kohaliku bus-sijaama seinal. ■

ÕPPEMAKSUVABAD KOHAD!

Lugupeetud abituriendid ja õpihimulised inimesed!

Ka tänavu on võimalus Setomaalt pärit (nii Eesti kui ka Vene haldusalalt) keskkharidusega inimestel asuda õppima õppemaksuvabalt Eesti Maaülikooli riigieelarvelistele kohtadele, samuti Eesti Hotelli- ja Turismi-majanduse Erakooli (EHTE) tasuta õppesse. Kumbagi kooli kolmel setomaalasel.

Eesti Maaülikooli (vt www.emu.ee) tasuta kohtade täiendav võimalus seisneb selles, et kolm Setomaalt pärit noort, kes jäävad punktisummaga joone alla, võetakse vastu Setomaa Valdade Liidu, Seto Kongressi Vanemate Kogo ja Eesti Maaülikooli vahel sõlmitud lepingu alusel.

Eesti Maaülikooli ootame inimesi kandideerima eelkõige Setomaale vajalikele erialadele (prioriteetsuse järjekorras):

1. Tehnika ja tehnoloogia: tootmistehnika / energiakasutus
2. Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine: ökonomika ja ettevõtlus
3. Maaehitus
4. Keskkonnakaitse: maastikukaitse ja -hooldus / maastikuarhitektuur / loodusvarade kasutamine ja kaitse
5. Põllu- ja aiasaaduste tootmine: aiandus
6. Metsandus: metsatööstus

EHTE-s on võimalik kandideerida maaturismi ettevõtluse erialale (vt www.ehte.ee). Sellele erialale oodatakse õppima maaturismi ettevõtjaid, maaturismiettevõtete töötajaid, maaturismiettevõtet rajada soovijaid ehk tulevase ettevõtjaid. Lisaks õppemaksuvabastusele kompenseeritakse sõidukulusid, makstakse stipendiumi ning pakutakse muidki soodustusi.

Konkureerimiseks tuleb täita vabas vormis soovivaldus koos kontaktandmetega ja saata kaja@setomaa.ee hiljemalt 30.juuniks. Kindlasti tuleb esitada sisseastumiseks vajalikud dokumendid ka Eesti Maaülikooli ja EHTE-sse.

3. juulil toimub Setomaa Valdade Liidu ja Seto Kongressi Vanemate Kogo moodustatud komisjoni vestlus kandidaatidega, kus tutvustatakse ka aulepingut, mis sõlmitakse õppima asujaga enne õppima asumist.

Lisainfot jagavad:

Margus Timmo, 5622 2886
Urmas Peegel urmas@setomaa.ee, 5322 6961
Kaja Tullus, 5106 664